

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Digitální učební materiál

Projekt: Digitální učební materiály ve škole, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.5.00/34.0527

Příjemce: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Husova 3, 371 60
České Budějovice

Název materiálu: Verbální a neverbální komunikace - pracovní list

Autor materiálu: Mgr. Ilona Bláhová

Datum (období) vytvoření: 25. 10. 2012

Zařazení materiálu:

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (III/2)

Tematická oblast: Sociální komunikace ve zdravotnictví

Sada: PS8

Číslo DUM: 03

Předmět, ročník:

Psychologie a komunikace, 3. roč.

Ověření materiálu ve výuce:

Datum ověření: 28. 1. 2013

Třída: ZDA 3.A

Ověřující učitel: Mgr. Ilona Bláhová

Popis způsobu použití materiálu ve výuce:

Pracovním listem je vhodné navázat na výklad daného tématu v předcházející hodině. Materiál využívá problémových a deduktivních úloh, se snahou o zapojení vlastních prožitků a osobních životních zkušeností žáků, což by mělo napomoci snazšímu pochopení a zapamatování si základních principů a zákonitostí z oblasti sociální psychologie. Pracovní list by měli žáci zpracovat nejprve samostatně a následně je vhodné provést obecný rozbor úloh a jejich řešení společně s učitelem (klíč). Žáci tak získají zpětnou vazbu, která jim poslouží ke kontrole vlastního zpracování. Pracovní listy mohou zachycovat osobní informace žáků, a proto by jim měly zůstat. Mohou tak sloužit i jako materiály k domácí přípravě.

Tento výukový materiál je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

PRACOVNÍ LIST

Kapitola: Sociální komunikace
ve zdravotnictví

Téma: Verbální a neverbální
komunikace

Úkol č. 1

K základním dovednostem patří správné podání ruky.

a) Uveďte, co vám na podání ruky vadí.

.....

b) Napište, jaký způsob podání ruky je vám příjemný.

.....

c) Kdy je vhodné, aby zdravotník podával ruku nemocnému?

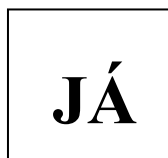
.....

Úkol č. 2

Vyberte 7 spolužáků ze třídy a napište jejich jména:

.....

Představte si, že stojíte uprostřed místnosti (jste označen/a jako JÁ). Zakreslete, v jaké vzdálenosti od vás, by vámi vybraní spolužáci (min. 3) měli stát tak, aby vám to bylo příjemné.

Zkuste se zamyslet nad tím, proč jste obrázek namalovali právě takovým způsobem.

Úkol č. 3

Pokuste se nakreslit jednoduché schéma mužské a ženské postavy.

Do schematických obrázků muže a ženy, vyznačte místa, kde se jich můžeme „beztrestně“ dotýkat: tzv. jejich sociální haptickou zónu.

ŽENA

MUŽ

- a) Jsou obrázky totožné, nebo je sociální haptická zóna z hlediska pohlaví rozdílná?
- b) Porovnejte obrázek s obrázky spolužáků a diskutujte o rozdílech.
- c) Proč nejsou vaše obrázky totožné?

.....

.....

Jaké závěry pro praxi zdravotníka, je z toho možné vyvodit?

.....

.....

.....

Úkol č. 4

Úsměv, je důležitým prvkem neverbální komunikace.

- a) Pokuste se nalézt co největší množství situací, kdy ho člověk používá:

.....

.....

.....

.....

.....

Úsměv tedy může být:
upřímný, ironický, (doplňte)...

Úkol č. 5

Pozorujte neverbální komunikaci lidí kolem sebe a pokuste se jí porozumět. Vyberte si spolužáka ve třídě a pokuste se na základě jeho neverbálních i verbálních projevů odhadnout v jakém rozpoložení se nachází.

Úkol č. 6

Zeptejte se svých přátel na své typické neverbální projevy. Jsou mezi nimi některé, které by bylo vhodné změnit?

PRACOVNÍ LIST - KLÍČ

Kapitola: Sociální komunikace
ve zdravotnictví

Téma: Verbální a neverbální
komunikace

Úkol č. 1

K základním dovednostem patří správné podání ruky.

a) Uveďte, co vám na podání ruky vadí.

Příliš slabý i silný stisk, zpotená ruka, špinavá ruka....

b) Napište, jaký způsob podání ruky je vám příjemný.

Přiměřená síla i délka stisku

c) Kdy je vhodné, aby zdravotník podával ruku nemocnému?

Při uvítání, představování se, při rozloučení se

Úkol č. 2

Vyberte 7 spolužáků ze třídy a napište jejich jména:

.....
.....

Představte si, že stojíte uprostřed místnosti (jste označen/a jako JÁ). Zakreslete, v jaké vzdálenosti od vás, by vámi vybraní spolužáci (min. 3) měli stát tak, aby vám to bylo příjemné.

Zkuste se zamyslet nad tím, proč jste obrázek namalovali právě takovým způsobem.

Žák posoudí, zda obrázek potvrzuje teorii, že oblíbené spolužáky umístil blíže, než neoblíbené. Je nutno zachovávat anonymitu obrázků.

Úkol č. 3

Pokuste se nakreslit jednoduché schéma mužské a ženské postavy.

Do schematických obrázků muže a ženy, vyznačte místa, kde se jich můžeme „beztrestně“ dotýkat: tzv. jejich sociální haptickou zónu.

ŽENA

MUŽ

a) Jsou obrázky totožné, nebo je sociální haptická zóna z hlediska pohlaví rozdílná?

b) Porovnejte obrázek s obrázky spolužáků a diskutujte o rozdílech.

c) Proč nejsou vaše obrázky totožné?

Žáci se zamýšlejí nad rozdíly, které jsou dány pohlavím (intimní zóny), vlastními zkušenostmi, mírou extroverze a introverze a typem společnosti.

Jaké závěry pro praxi zdravotníka, je z toho možné vyvodit?

Zdravotník musí pečlivě sledovat nemocného, kterého se dotýká a reagovat na pootočení hlavy, „ústupové reakce, neklid, výraz obličeje atd. Snaží se zmapovat individuální potřebu dotyků. Haptika jako součást komunikace musí být nemocnému příjemná.

Úkol č. 4

Úsměv, je důležitým prvkem neverbální komunikace.

a) Pokuste se nalézt co největší množství situací, kdy ho člověk používá:

Žáci vyjmenovávají různé situace formou brainstormingu (radost, nadšení, nervozita, nejistota, stud)..... Úkol vede k poznání, že úsměv nemusí vždy vyjadřovat pozitivní emoci.

Úsměv tedy může být:

upřímný, ironický, (doplňte)... (nejistý, napjatý, škodolibý, nejistý, zmatený...)

Úkol č. 5

Pozorujte neverbální komunikaci lidí kolem sebe a pokuste se jí porozumět. Vyberte si spolužáka ve třídě a pokuste se na základě jeho neverbálních i verbálních projevů odhadnout v jakém rozpoložení se nachází.

Žáci zkonfrontují své hodnocení s vyjádřením sledovaného spolužáka a posoudí správnost svého odhadu.

Úkol č. 6

Zeptejte se svých přátel na své typické neverbální projevy. Jsou mezi nimi některé, které by bylo vhodné změnit?

Na cvičení by měla navazovat sebereflexe.